

Jak psát esej (nejen) do předmětu Úvod do sociální antropologie

Esej je samostatným a uceleným (mini)dílem autora, ve kterém se vyjadřuje k dané tématice. Shromáždí, a kriticky hodnotí informace vztahující se k tématu a promítá do ní své vlastní názory.

Esej má jasnou opěrnou kostru, podle které se řídí a orientuje čtenář i autor. Tato kostra se skládá ze tří částí:

- a) úvod (sděluje čtenáři, o čem chcete v eseji pojednat a krátce toto téma uveďte);
- b) vlastní esej (sděluje čtenáři, co je napsáno v úvodu);
- c) závěr (sděluje čtenáři, že v eseji bylo napsáno to, co bylo v úvodu slíbeno - tedy pokud je tomu skutečně tak).

AD a)

Do této části patří i nastínění vlastní pozice - ale pouze nastínění - např. formou řečnických otázek bez odpovědí, krátkou polemikou s již existující debatou na popisované téma apod. Stále však mějte na paměti, že úvod má za úkol čtenáře navnadit k dalšímu čtení, vzbudit jeho zájem - ne jej hned zahrnout spoustou informací bez širšího kontextu, rozčítit jej přemírou citací či zahrnout salvou vlastních názorů.

AD b)

nejdelší a nejdůležitější část eseje, která by měla být dále členěna a strukturována do logických celků, které od sebe budou jasně oddělené jak argumenty, tak i vizuálně - odstavci. Před vlastním psaním si vytvořte bodovou osnovu, na které si vizuálně uvědomíte, co všechno chcete ve své eseji čtenáři sdělit. Každý bod vašeho sdělení/argumentu by měl obsahovat následující podpůrný materiál:

- 1) jeho zasazení do širšího antropologického kontextu - tj. kdo z antropologů se o daném tématu/myšlence již zmiňuje, v jaké souvislosti a co z toho pro mě vyplývá? Příklad: jestliže tvrdím, že "smrt" je sociální konstrukt, uvedu v tomto místě díla autorů, kteří můj argument podpoří, a názorně ukáží, v čem tkví jejich podpora. Na zajímavosti práci dodává, pokud uvedu i díla, která můj názor nepodporují a budu s nimi polemizovat.
- 2) váš vlastní názor na daný antropologický kontext - resp. konstruktivní kritika textu výše zmíněného a váš vlastní názor na dané téma. Souhlasím s tím, ano - či ne a proč?
- 3) podpoření vašeho názoru, popř. vaši kritiky díla zmíněného autora příkladem z antropologického terénu. Příklad: Jestliže chci dokázat, že "smrt" je sociální konstrukt, uvedu na tomto místě příklad ze společností/kultur, kde vnímají smrt jinak než naše vlastní společnost - např. považují člověka za mrtvého až tehdy, kdy je zcela zapomenut (např. Jivaro indiáni), či teprve tehdy, když je jeho tělo rituálně zpopelněno (některé kasty v Indii).

Bilance vašeho vlastního názoru, existující antropologické literatury a příkladů z terénu musí být vyvážená. Nepíšete ani recenzi knihy, kdy se věnujete ponejvíce jiným autorům, ani proslav, kdy posluchače zahlcujete vlastními myšlenkami a názory.

Velice důležitá je citace použité literatury. Pokud přebíráte myšlenky, které jste si někde vyčetli, formulujte tyto myšlenky vlastními slovy, ale na konci této formulace uveďte vždy toho, kdo vás inspiroval v závorce spolu s rokem vydání publikace, ze které jste čerpali. (Frazer, 2000). Autor i tato publikace se pak MUSÍ objevit v závěrečné bibliografii! Bez této

citace to vypadá, že si názory tohoto autora přivlastňujete, což je v akademických kruzích těžký a neodpustitelný prohřešek!

Pokud citujete přímo z textu a nechcete parafrázovat, vložte celou citaci do uvozovek a po jejím ukončení opět uveďte autora, rok vydání publikace a navíc číslo stránky - opět v závorce. (Frazer, 2000, str. 251) Takto citovaný autor se také musí objevit v závěrečné bibliografii!

AD c)

Esej uzavřete krátkou a velmi obecnou rekapitulací. Pokud jste dobře postupovali již ve vlastní části eseje, měli byste již mít vyčerpanou kritiku i polemiku k jednotlivým dílčím bodům vašeho textu a na závěr vám zbude již jenom obecné hodnocení a explicitní uvědomění si nedostatků vlastní práce a nastínění, jak by se těmto nedostatkům dalo příště vyhnout.

Bibliografie:

Musí obsahovat veškeré materiály, které vás v psaní eseje inspirovaly i ty, které jste použili. Patří sem knihy, články z odborných i populárních časopisů, internetové zdroje, nevydané přednášky apod. Standardem citace na FSS je Sociologický časopis - k dostání v knihovně na FSS.

Řiďte se prosím podle těchto instrukcí, bude se vám to do budoucna hodit.